

Lezingen: Sirach 35, 12-14; 2 Timotheüs 4,6-8.16-18; Lucas 18, 9-14.

Beste mensen, waarschijnlijk zullen de meesten van ons zich dagelijks via TV en radio op de hoogte stellen van wat er in de wereld en in onze samenleving gebeurt. Maar het lijkt er vaak op, dat de problemen en wat er mis gaat een grotere ruimte krijgen dan wat er goed gaat. Men hoort er weinig over, dat er iedere dag talloze mensen naar hun werk gaan en zich ervoor inzetten, dat de meesten van ons in een zekere welvaart leven kunnen; dat talloze kinderen dagelijks naar school kunnen om van geëngageerde leerkrachten goed onderwijs te krijgen. Van de overheid worden oplossingen verwacht bij de grote problemen waarvoor de samenleving staat. Deze week kunnen we ons aandeel in verantwoordelijkheid voor het land nemen en stemmen op de partij waarvan we verwachten dat ze de problemen efficiënt zal aanpakken. Maar houdt onze verantwoordelijkheid daarmee op? Nee, natuurlijk niet, zult u zeggen. Naast de medeverantwoordelijkheid op politiek gebied beleven we allemaal onze verantwoordelijkheid voor het dagelijkse bestaan, bijvoorbeeld verantwoordelijkheid voor onszelf en onze ontwikkeling tot 'goed mens'; onze verantwoordelijkheid voor en met degenen met wie we leven in geborgenheid en veiligheid zonder huiselijk geweld in gezin; onze verantwoordelijkheid voor onze omgeving, ons dorp, ons milieu. Er gebeurt op deze gebieden heel veel goeds zonder dat het in de schijnwerpers van het nieuws komt. Maar de andere kant ervaren we aan Het Nieuws n.l. dat we leven in een verre van volmaakte wereld, de kant van het kwaad dus als ook een mogelijkheid voor iedereen.

Een groot aantal heiligen noemt zichzelf zondig, onder hen Petrus als hij onder de indruk is van Jezus bij de wonderbare visvangst. Het is me bij het lezen van het boek 'Hoop', de autobiografie van de dit jaar overleden paus Franciscus, opgevallen -, dat hij zichzelf uitdrukkelijk 'zondaar' noemt. Wat betekent dat woordgebruik bij zulk een liefdevol, mens-toegankelijk en mens-bewogen man? De woorden 'zonde' en 'zondaar' zijn zo ongeveer uit het vocabulaire van de hedendaagse op zichzelf gerichte mens verdwenen. Wat bedoelen heiligen, wat bedoelt paus Franciscus? Ik denk, dat hij zichzelf en zijn eigen doen en laten plaatste in het licht van Gods liefde voor ons mensen. Want wij geloven dat God iedere mens, zonder aanzien des persoons, liefheeft. God, die zich, vaak door ons als instrument en onze hulp, zich ontfermt over armen en mensen recht verschaft. God die bij uitstek zijn liefde en ontferming heeft getoond door de menswording van zijn Zoon Jezus Christus, die zijn leven voor ons gaf en met Pasen tot vernieuwd leven kwam. Daarmee gaf Hij ons een perspectief van leven voorgoed. Zichzelf en zijn leven ziende in verhouding hoe God mensen liefheeft zag paus Franciscus zijn eigen beperkingen en zijn tekort. Hij durfde zichzelf onder ogen te komen en te zien in het licht van God. Iets dergelijks zien we in de Evangelielezing van vandaag. Tegenover elkaar staan daar de zelfgenoegzame, van eigen goedheid en gerechtigheid vervulde Farizeeër, die zichzelf beter vond dan anderen en de tollenaar; laatstgenoemde overtuigd van zijn eigen kleinheid, beperking en steeds als belastingambtenaar van de Romeinen onder de bekoring van corruptie. Beide, farizeeër en tollenaar komen naar de tempel om zich in gebed te plaatsen in de tegenwoordigheid van God. De tollenaar kent zichzelf is nederig en bidt: God wees mij zondaar genadig. 'Deze ging gerechtvaardigd naar huis', zegt Jezus, 'en niet die andere.

'Zonde' wordt op de manier van de heiligen en Paus Franciscus gezien in het perspectief van Gods oneindige liefde voor ons. Die liefde werd voor hen de maatstaf voor hun doen en laten, hun omgaan met elkaar en met de schepping. Ze erkenden hun kwetsbaarheid en tekort. Het Evangelie nodigt ons uit eveneens Gods liefde als maatstaf te nemen. In het Onze Vader bidden we dat Gods Rijk mag komen en 'zijn wil geschiede in de hemel en op aarde'. In het Wees Gegroet vragen Maria 'voor ons zondaars te bidden'.

In het licht van Gods liefde worden we nederig, beste mensen, maar ook dankbaar als we het kwade kunnen overwinnen door goedheid en liefde. Mogen wij van die mensen zijn. Daar wordt de wereld en onze samenleving beter van. Amen.

AR